

Zadanie 10.1.

PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI UPOWSZECHNIENIOWEJ, PROWADZENIE WSPÓŁPRACY I WYMIANA WIEDZY Z PRAKTYKĄ W RAMACH SYSTEMU AKIS

W bieżącym roku planowany **cel zadania 10.1** zakładał zintensyfikowanie transferu wiedzy i dobrych praktyk z obszaru nauki do praktyki rolniczej. Realizacja obejmowała różnorodne działania mające na celu wzmocnienie współpracy między Instytutem Ogrodnictwa – PIB, a jednostkami doradztwa rolniczego. Działania te obejmowały:

- zapewnienie pomocy eksperckiej dla doradców w zakresie działalności merytorycznej Instytutu Ogrodnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego;

Pomoc ekspercka dla doradców była udzielana na bieżąco w naszej jednostce oraz podczas wydarzeń organizowanych m.in. przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego (IV KDP w Sielinku, IV DP w Boguchwale, Krajowa Wystawa Rolnicza, Jesienna Giełda Ogrodnicza). W 2023 roku pracownicy IO-PIB udzielili łącznie ponad 1600 porad w siedzibie jednostki, w terenie, telefonicznie, listownie, pocztą tradycyjną i mailową. Z pomocy eksperckiej pracowników IO-PIB skorzystali doradcy z 16 jednostek doradczych. Wymierną korzyścią działania była wymiana doświadczeń i wiedzy pomiędzy przedstawicielami świata nauki i pracownikami ośrodków doradztwa rolniczego, a także praktykami – ogrodnikami/rolnikami/sadownikami.

- organizacja pokazów/demonstracji/praktycznych prezentacji m.in. na temat nawadniania, ochrony roślin, przechwalnictwa podczas Krajowych Dni Pola Sielinko 2023 na odrębnym stanowisku w Strefie Ogrodniczej;

Na odrębnym stanowisku w Strefie Ogrodniczej podczas odbywających się w dniach 3-5 czerwca 2023 r. IV Krajowych Dni Pola 3 pracowników naukowych IO-PIB – ekspertów z dziedzin: nawadniania, ochrony roślin oraz przetwórstwa służyło swoją wiedzą i doświadczeniem uczestnikom. Szczególnym zainteresowaniem odwiedzających cieszyły się przede wszystkim pokazy związane z prezentacją możliwości dwóch serwisów internetowych: Internatowej Platformy Wspomagania Decyzji Nawodnieniowych oraz Internetowego Systemu Wspomagania Decyzji w Ochronie Roślin Ogrodniczych „HortiOchrona”.

- organizacja pokazów/demonstracji/praktycznych prezentacji na temat kodeksu dobrych praktyk wodnych w ogrodnictwie, internetowego systemu wspomagania decyzji w ochronie roślin ogrodniczych HortiOchrona oraz Internatowej Platformy Wspomagania Decyzji Nawodnieniowych w trakcie wydarzeń organizowanych przez jednostki doradztwa rolniczego;

Podczas Krajowych Dni Pola w Sielinku, wiosennego Dnia Pola oraz Jesiennej Giełdy Ogrodniczej w Boguchwale, a także podczas Krajowej Wystawy Rolniczej w Częstochowie na stoisku Instytutu Ogrodnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego zademonstrowano innowacyjne rozwiązania i technologie dotyczące ogrodnictwa, wypracowane w jednostce (odnoszące się m.in. do sposobów ochrony roślin, szczególnie tej prowadzonej w gospodarstwach ekologicznych, racjonalnego nawadniania, technik nawożenia z wykorzystaniem nawozowych produktów mikrobiologicznych, przechwalnictwa,

magazynowania energii słonecznej i wykorzystywania jej do ogrzewania tunelów produkcyjnych).

Podczas Krajowych Dni Pola, pod hasłem „Dzień młodego rolnika”, zorganizowano dla młodzieży szkolnej praktyczne lekcje ze specjalistami branżowymi, w ramach których swoją wiedzę zaprezentowali, także pracownicy naukowcy naszej jednostki.

Prelekcja połączona z pokazem praktycznym, zorganizowana w ramach współpracy pomiędzy Instytutem a PODR podczas IV Dnia Pola w Boguchwale, popularyzowała wiedzę na temat uprawy dawnych drzew owocowych.

Prezentacja oferty upowszechnieniowej w obrębie stoiska Instytutu oraz bezpośredni, personalny kontakt z producentami i doradcami znacznie ułatwił przekaz i rozpropagowanie wyników badań naukowych wśród praktyków.

- zorganizowanie szkolenia/warsztatów w IO-PIB dla doradców z jednostek doradztwa rolniczego nt. formowania, cięcia i uprawy winorośli;

10 marca 2023 r. w Instytucie Ogrodnictwa – PIB odbyły się warsztaty pt.: „Formowanie, cięcie i uprawa winorośli”. Warsztaty, których koordynatorem merytorycznym był dr hab. Jerzy Lisek, prof. IO, spotkały się z dużym zainteresowaniem właścicieli winnic, praktyków i pasjonatów uprawy winorośli, przedstawicieli Ośrodków Doradztwa Rolniczego, Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Uczelni Wyższych. Wykłady zaprezentowane w trakcie spotkania znacznie wzbogaciły wiedzę uczestników, a zajęcia w terenie pokazały w jak sposób przełożyć teorię na praktykę. Zdobyte umiejętności z pewnością przyczynią się do utrzymania produkcji na wysokim poziomie, a prawidłowe cięcie przy wcześniejszym racjonalnym doborze odmian w sposób istotny poprawi wskaźniki ekonomicznej opłacalności produkcji winogron.

- zorganizowanie konferencji upowszechnieniowo-wdrożeniowej „Nauka-Praktyce” w siedzibie Instytutu Ogrodnictwa – PIB w Skierniewicach;

Uczestnicy KONFERENCJI UPOWSZECHNIENIOWO-WDROŻENIOWEJ „NAUKA-PRAKTYCE” – ZADANIA CELOWE FINANSOWANE PRZEZ MRiRW zorganizowanej 14 grudnia 2023 r., w trybie hybrydowym, mogli zapoznać się z założeniami, celami oraz wynikami prac prowadzonych w ramach realizacji zamówionych, merytorycznych działań zgodnie z umową dotacyjną. W trakcie trwania spotkania pracownicy naukowcy naszej jednostki przekazali zainteresowanym wiele ciekawych, przydatnych informacji i nowych rozwiązań związanych tematycznie z priorytetowymi obszarami w produkcji ogrodniczej tj.: „Ochrona roślinnych zasobów genowych roślin ogrodniczych”, „Utrzymanie wysokiej jakości elitarnego materiału roślin sadowniczych”, „Hodowla i nasiennictwo roślin uprawnych”, „Racjonalne nawożenie i nawadnianie”, „Ochrona terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed przedostawaniem i rozprzestrzenianiem się organizmów kwarantannowych i innych organizmów stanowiących szczególne zagrożenia”, „Integrowana ochrona roślin oraz ograniczanie ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin”, „Sadownictwo i warzywnictwo metodami ekologicznymi”, „Produkcja zwierzęca”, „Zagospodarowanie pozbiornicze produktów ogrodniczych”. W Konferencji (zdalnie i stacjonarnie) brali udział przedstawiciele jednostek naukowych, doradczych, nadzorujących m.in. z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ośrodków Doradztwa Rolniczego, które stanowią bardzo ważne ogniwo pośrednie łączące

naukę z praktyką, uczelni wyższych, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa, instytutów badawczych, Okręgowych Stacji Chemiczno-Rolniczych oraz wielu innych.

Dodatkowo 23 lutego 2023 roku w Centrum Przetwórstwa Produktów Ogrodniczych Instytutu Ogrodnictwa – PIB odbyła się konferencja „Zdrowie w słoiku – przetwarzaj z CPPO”, zorganizowana z aktywnym wsparciem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Klastra Polska Natura w ramach zadań 10.1 i 9.2. Konferencja skierowana była do przedstawicieli Kół Gospodyń Wiejskich. Przybyli goście po zwiedzeniu obiektu i zapoznaniu z procesami produkcyjnymi opartymi o nowoczesne techniki przetwórcze, mogli także spróbować produktów wytworzonych w CPPO. To spotkanie, które połączyło teorię z praktyką, dostarczyło uczestnikom szereg cennych informacji. Przyczyniło się do wzbogacenia wiedzy gości na temat bezpiecznego i efektywnego przetwarzania produktów ogrodniczych (przy zachowaniu ich wartości prozdrowotnych) oraz innowacyjnych technologii w dziedzinie produkcji i pakowania żywności.

Wymierne rezultaty

Wymiernym rezultatem podjętych działań było przede wszystkim rozwinięcie świadomości społeczności wiejskiej dotyczącej ochrony różnorodności biologicznej, zrównoważonej gospodarki wodnej oraz alternatywnych sposobów ochrony roślin. Liczba uczestników w poszczególnych wydarzeniach była zadowalająca. Realizacja zadania przyniosła konkretną wartość w postaci transferu wiedzy z obszaru nauki do praktyki rolniczej, a liczba przeprowadzonych wydarzeń z udziałem przedstawicieli instytutu była zgodna z założeniami planu. Wskazuje to na pozytywny rozwój działań upowszechnieniowych i współpracy z praktyką w ramach systemu AKIS.